

จรรยาบรรณของผู้นับถือปฏิบัติงานด้านพัสดุ

รองศาสตราจารย์บัญญัติ สุขศรีงาม

ภาควิชาจุลชีววิทยา คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

ในการทำงานยุคโลกาภิวัตน์ ทุกสาขาวิชาชีพจะต้องมีการพัฒนาให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงทั้งในด้านความรู้และแนวทางการปฏิบัติงาน เพื่อให้งานมีประสิทธิภาพที่ดีตามเป้าหมาย

หน่วยงานของรัฐทุกแห่งจะมีฝ่ายพัสดุอยู่ด้วย เพื่อทำหน้าที่เกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างและดำเนินการอื่นๆ ตามที่มีกำหนดไว้ในกฎหมายหรือระเบียบต่างๆ และการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่พัสดุบางหน่วยงานก็ประพฤติตนไม่เหมาะสมกับวิชาชีพ เช่น รู้เห็นเป็นใจกับบริษัทที่มาประมูลงานหรือไม่วางตัวเป็นกลางในการปฏิบัติหน้าที่ ฯลฯ ทำให้การดำเนินงานของรัฐในด้านพัสดุไม่บรรลุเป้าหมายเท่าที่ควร ดังนั้นจึงได้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นมาชุดหนึ่ง เรียกว่า คณะกรรมการว่าด้วยการพัสดุ เพื่อทำหน้าที่ในการหาวิธีที่จะทำให้การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่พัสดุในหน่วยงานของรัฐเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

คณะกรรมการว่าด้วยการพัสดุ เรียกโดยย่อว่า "กพพ" ประกอบด้วยปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีเป็นประธานกรรมการ ผู้แทนสำนักนายกรัฐมนตรี ผู้แทนกระทรวงกลาโหม ผู้แทนสำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน ผู้แทนสำนักงานอัยการสูงสุด ผู้แทนสำนักงานประมาณ ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ผู้แทนสำนักงาน ป.ป.ป. ผู้แทนกรมวิเทศสหการ ผู้แทนกรมบัญชีกลาง ผู้แทนสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง ผู้แทนสำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม และผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งนายกรัฐมนตรีแต่งตั้งไม่เกินห้าคนเป็นกรรมการ และให้เจ้าหน้าที่สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี เป็นกรรมการและเลขานุการ กับให้ กพพ. แต่งตั้งผู้ช่วยเลขานุการไม่เกินสองคนผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งนายกรัฐมนตรี

แต่งตั้ง มีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละสองปี ผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งพ้นจากตำแหน่งอาจได้รับแต่งตั้งอีกได้

สำหรับอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการมีดังนี้

1. ติความและวินิจฉัยปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติตามระเบียบ
2. พิจารณาการอนุมัติยกเว้น หรือผ่อนผันการไม่ปฏิบัติตามระเบียบ
3. พิจารณาคำร้องเรียนเกี่ยวกับการที่ส่วนราชการไม่ปฏิบัติตามระเบียบ
4. เสนอแนะการแก้ไขปรับปรุงระเบียบต่อคณะรัฐมนตรี
5. กำหนดแบบหรือตัวอย่าง รวมทั้งการแก้ไขเพิ่มเติมเปลี่ยนแปลงและกำหนดแนวทางวิธีปฏิบัติเพื่อให้เป็นไปตามระเบียบนี้
6. เสนอความเห็นต่อผู้รักษาการตามระเบียบ ในการพิจารณาและแจ้งเวียนข้อผู้ทำงาน และการสั่งเปลี่ยนแปลงเพิกถอนผู้ทำงานของส่วนราชการ หน่วยงานตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการส่วนท้องถิ่น หน่วยงานอื่นซึ่งมีกฎหมายบัญญัติให้มีฐานะเป็นราชการบริหารส่วนท้องถิ่น และรัฐวิสาหกิจ
7. กำหนดอัตราร้อยละของราคาตามข้อ 16 (8) และ (9)
8. กำหนดประเภท หรือชนิดของพัสดุที่จำเป็นต้องซื้อจากต่างประเทศ
9. เชิญข้าราชการและลูกจ้างของส่วนราชการหรือพนักงานและลูกจ้างของรัฐวิสาหกิจหรือบุคคลที่เกี่ยวข้องมาสอบถาม หรือให้ข้อเท็จจริง รวมทั้งเรียกเอกสารจากส่วนราชการหน่วยงานตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการส่วนท้องถิ่นหน่วยงานอื่น

ซึ่งมีกฎหมายบัญญัติให้มีฐานะเป็นราชการบริหารส่วนท้องถิ่น หรือรัฐวิสาหกิจในส่วนที่เกี่ยวข้อง

10. แต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อทำหน้าที่ตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

11. พิจารณาดำเนินการตามที่คณะรัฐมนตรีมอบหมาย คณะกรรมการว่าด้วยการพัสดุได้พิจารณาเห็นว่า เพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานด้านพัสดุในหน่วยงานของรัฐมีความสำคัญในการปฏิบัติงานและพัฒนางานด้านพัสดุในหน่วยงานให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลดียิ่งขึ้น และเพื่อให้สอดคล้องกับบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2540 มาตรา 77 จึงเห็นสมควรกำหนดให้มีจรรยาบรรณของผู้ปฏิบัติงานด้านพัสดุ เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติ นอกจากการประพฤติปฏิบัติตามจรรยาบรรณที่หน่วยงานของรัฐแต่ละแห่งกำหนดไว้ และได้นำร่างจรรยาบรรณของผู้ปฏิบัติงานด้านพัสดุ พ.ศ..... เสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาอนุมัติประกาศใช้เพื่อให้หน่วยงานของรัฐต่างๆ ถือปฏิบัติต่อไป

คณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาเมื่อวันที่ 18 มกราคม 2543 ลงมติเห็นชอบร่างจรรยาบรรณของผู้ปฏิบัติงานด้านพัสดุ พ.ศ..... และอนุมัติให้ดำเนินการต่อไปได้ ตามที่สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี (คณะกรรมการว่าด้วยการพัสดุ) เสนอ ทั้งนี้ ให้ส่วนราชการและหน่วยงานต่างๆ ถือปฏิบัติต่อไป รวมทั้งให้รัฐวิสาหกิจอนุโลมถือเป็นแนวทางปฏิบัติด้วย โดยให้รับข้อสังเกตของคณะรัฐมนตรีไปพิจารณาดำเนินการ ดังนี้

1. ขณะนี้มีการจัดทำร่างมาตรฐานทางคุณธรรมและจริยธรรมของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ข้าราชการและพนักงาน หรือลูกจ้างอื่นของรัฐ ตามมาตรา 77 ของรัฐธรรมนูญ เช่น ร่างระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยมาตรฐานทางคุณธรรมและจริยธรรมของข้าราชการการเมือง พ.ศ..... ดังนั้น ร่างจรรยาบรรณนี้ควรมีรูปแบบที่เหมือนกับร่างมาตรฐานทางคุณธรรมและจริยธรรมดังกล่าว เช่น การร้องเรียน การใช้ดุลยพินิจบทลงโทษ ดังนั้น จึงควรปรับปรุงรูปแบบหรือดำเนินการด้วยวิธีอื่นใดเพื่อให้มีกลไกที่สอดคล้องกันต่อไป

2. ข้อ 3 ควรเพิ่มในด้านความรวดเร็วด้วย

คณะกรรมการว่าด้วยการพัสดุได้พิจารณาปรับปรุงร่าง

จรรยาบรรณตามข้อสังเกตของคณะรัฐมนตรีเรียบร้อยแล้ว และเห็นสมควรประกาศใช้เป็นจรรยาบรรณของผู้ปฏิบัติงานด้านพัสดุ พ.ศ.2543 ดังนี้

จรรยาบรรณของผู้ปฏิบัติงานด้านพัสดุ

พ.ศ. 2543

เพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานด้านพัสดุในหน่วยงานของรัฐ ซึ่งหมายถึงผู้มีอำนาจหน้าที่ดำเนินการเกี่ยวกับการจัดทำเอง การซื้อ การจ้าง การจ้างที่ปรึกษา การจ้างออกแบบและควบคุมงาน การแลกเปลี่ยน การเช่า การควบคุม การจำหน่าย และการดำเนินการอื่นๆ ที่กำหนดไว้ในกฎหมาย ระเบียบและข้อบังคับว่าด้วยการพัสดุ มีความสำคัญในการปฏิบัติงานและพัฒนางานด้านพัสดุในหน่วยงานของรัฐ และเพื่อให้สอดคล้องกับบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2540 มาตรา 77 จึงเห็นสมควรกำหนดให้มีจรรยาบรรณของผู้ปฏิบัติงานด้านพัสดุ เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติ นอกจากการประพฤติปฏิบัติตามจรรยาบรรณที่หน่วยงานของรัฐแต่ละแห่งได้กำหนดไว้แล้วด้วย ดังนี้

1. วางตัวเป็นกลางในการดำเนินการเกี่ยวกับการพัสดุ
2. ปฏิบัติหน้าที่ด้วยจิตสำนึก และด้วยความโปร่งใส สามารถให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องตรวจสอบได้ทุกเวลา
3. มีความมุ่งมั่นในการที่จะพัฒนาตนเอง และพัฒนางาน โดยเรียนรู้ถึงเทคนิควิทยาการใหม่ๆ เพิ่มเติมอยู่เสมอ และนำมาใช้ปฏิบัติงานให้รวดเร็ว มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลดียิ่งขึ้น
4. ปฏิบัติหน้าที่โดยยึดถือกฎหมาย กฎ ระเบียบปฏิบัติของทางราชการอย่างเคร่งครัด
5. ดำเนินการให้มีการใช้จ่ายเงิน และทรัพย์สินของหน่วยงานอย่างประหยัดคุ้มค่า และให้เกิดประโยชน์สูงสุด
6. คำนึงถึงประโยชน์ของหน่วยงานและประโยชน์ส่วนรวมของราชการเป็นหลัก โดยคำนึงถึงความถูกต้องยุติธรรมและความสมเหตุสมผลประกอบด้วย
7. ปฏิบัติงานร่วมกับผู้บังคับบัญชาและผู้ร่วมงานด้วยความเอาใจใส่ โดยให้ความร่วมมือช่วยเหลือในเรื่องการให้ความคิดเห็นตามหลักวิชาการ แก้ไขปัญหาพร้อมกัน และการพัฒนางาน
8. ไม่เรียกรับ หรือยอมรับทรัพย์สิน หรือผลประโยชน์

อย่างใดทั้งโดยตรงและโดยอ้อมจากผู้ขาย ผู้รับจ้างหรือผู้มีส่วนเกี่ยวข้องที่เข้ามามีความสัมพันธ์กับทางราชการเกี่ยวกับการพัสดุเพื่อตนเองหรือผู้อื่นโดยมิชอบ

9 ปฏิบัติต่อผู้ขาย ผู้รับจ้าง หรือผู้มีส่วนเกี่ยวข้องที่เข้ามามีความสัมพันธ์กับทางราชการเกี่ยวกับการพัสดุ รวมถึงการรับฟังผู้มาร้องเรียน ร้องทุกข์ ด้วยความเป็นธรรม เอื้อเฟื้อ มีน้ำใจ แต่ทั้งนี้ การปฏิบัติดังกล่าวต้องไม่เป็นปฏิปักษ์ต่อการแข่งขันอย่างเสรีและเป็นธรรม

10 ให้ความร่วมมือกับทุกฝ่ายในการเสริมสร้างมาตรฐานการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องกับงานด้านพัสดุ ให้สามารถพัฒนางานจนเป็นที่ยอมรับโดยทั่วไปว่าเป็นวิชาชีพเฉพาะสาขาหนึ่ง

11. ผู้บังคับบัญชาด้านพัสดุพึงใช้ดุลพินิจในการปฏิบัติงานและในการส่งเสริม สนับสนุน การให้คำปรึกษา คำแนะนำ และรับฟังความคิดเห็นของผู้ปฏิบัติงานอย่างมีเหตุผล

12. ผู้บังคับบัญชาด้านพัสดุพึงควบคุม ตรวจสอบ ดูแล และกำชับให้ผู้ปฏิบัติงาน ประพฤติปฏิบัติตามจรรยาบรรณนี้อย่างเคร่งครัด ในกรณีที่พบว่ามีการประพฤติปฏิบัติที่ไม่เป็นไปตามจรรยาบรรณนี้ ให้ดำเนินการตามควรแก่กรณี เพื่อให้มีการดำเนินการให้ถูกต้องตามจรรยาบรรณนี้ต่อไป

ขณะนี้สำนักนายกรัฐมนตรีได้มีหนังสือเวียนแจ้งให้หน่วยงานต่างๆ ของรัฐได้รับทราบแล้วตั้งแต่วันที่ 13 มีนาคม 2543 ในส่วนของทบวงมหาวิทยาลัยได้รับทราบแล้วตามหนังสือที่ นร (กวพ) 1305/ว 2324 วันที่ 13 มีนาคม 2543 และเชื่อว่าเจ้าหน้าที่พัสดุของรัฐคงจะได้ทราบเรื่องนี้แล้วเช่นกัน

หวังว่าจรรยาบรรณของผู้ปฏิบัติงานด้านพัสดุดังกล่าว จะเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานที่ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพให้เจ้าหน้าที่พัสดุของรัฐได้เป็นอย่างดีนี่ก็เป็นอีกวิธีการหนึ่งของการปฏิรูประบบราชการให้มีประสิทธิภาพดีขึ้น เพื่อให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของยุคโลกาภิวัตน์นั่นเองครับ

บรรณานุกรม

หนังสือสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ นร (กวพ) 1305/ว 2324 วันที่ 13 มีนาคม 2543 เรื่อง จรรยาบรรณของผู้ปฏิบัติงานด้านพัสดุ พ.ศ.2543

หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร 0205/1123 วันที่ 26 มกราคม 2543 เรื่อง ร่างจรรยาบรรณของผู้ปฏิบัติงานด้านพัสดุ

มหาวิทยาลัยบูรพา
Burapha University